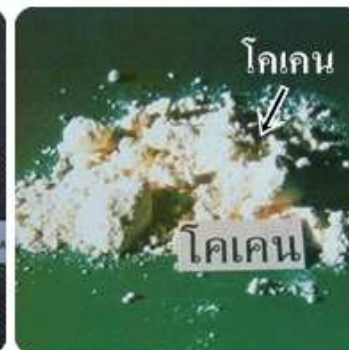

ความรู้เกี่ยวกับ ยาเสพติดให้โทษ

ความหมายของยาเสพติด

- **ยาเสพติด** หมายถึง สารใดก็ตามที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติ หรือสารที่สังเคราะห์ขึ้น เมื่อนำเข้าสู่ร่างกายไม่ว่าจะโดยวิธีรับประทาน ดม สูบ ฉีด หรือด้วยวิธีการใด ๆ แล้ว ทำให้เกิดผลต่อร่างกายและจิตใจ นอกจากนี้ยังจะทำให้เกิดการเสพติดได้ หากใช้สารนั้นเป็นประจำทุกวัน หรือวันละหลาย ๆ ครั้ง

ลักษณะสำคัญของสารเสพติด

จะทำให้เกิดอาการ และอาการแสดงต่อผู้เสพ ดังนี้

- ๑. คื้อยา หรือต้านยา และเมื่อติดแล้ว ต้องการใช้สารนั้นในปริมาณมากขึ้น
- ๒. ขาดยา หรืออยากยา เมื่อใช้สารนั้นเท่าเดิม ลดลง หรือ หยุดใช้
- ๓. ต้องการเสพทั้งทางร่างกายและจิตใจอย่างรุนแรงตลอดเวลา
- ๔. ร่างกายทรุดโทรม เกิดโทษต่อตนเอง ครอบครัว ผู้อื่น ตลอดจนถึงคน และประเทศชาติ

ประเภทของยาเสพติด

๑. แบ่งตามแหล่งที่เกิด ซึ่งจะแบ่งออกเป็น ๒ ประเภท คือ

๑.๑ ยาเสพติดธรรมชาติ (Natural Drugs) คือ ยาเสพติดที่ผลิตมาจากพืช เช่น ฝิ่น กระท่อม กัญชา เป็นต้น

๑.๒ ยาเสพติดสังเคราะห์ (Synthetic Drugs) คือ ยาเสพติดที่ผลิตขึ้นด้วยกรรมวิธีทางเคมี เช่น เฮโรอีน แอมเฟตามีน เป็นต้น

ประเภทของยาเสพติด (ต่อ)

๒. แบ่งตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ.๒๕๒๒ ซึ่งจะแบ่งออกเป็น ๕ ประเภท คือ

- ๒.๑ ประเภทที่ ๑ ได้แก่ เฮโรอีน แอมเฟตามีนหรือยาบ้า ยาไอซ์ ยาอีหรือยาเลิฟ
- ๒.๒ ประเภทที่ ๒ นำมาใช้เพื่อประโยชน์ทางการแพทย์ได้ แต่ต้องใช้ภายใต้การควบคุมของแพทย์ ได้แก่ ฝิ่น มอร์ฟีน โคเคน เป็นต้น
- ๒.๓ ประเภทที่ ๓ เป็นยาเสพติดให้โทษที่มียาเสพติดประเภทที่ ๒ ผสม มีประโยชน์ทางการแพทย์ ได้แก่ ยาแก้ไอ ที่มีตัวยาโคเคอีน ยาแก้ท้องเสีย ที่มีฝิ่นผสมอยู่ด้วย เป็นต้น

ประเภทของยาเสพติด (ต่อ)

- ๒.๔ ประเภทที่ ๔ คือสารเคมีที่ใช้ในการผลิตยาเสพติดให้โทษประเภทที่ ๑ หรือประเภทที่ ๒ ยาเสพติดประเภทนี้ไม่มีการนำมาใช้ประโยชน์ในการบำบัดโรคแต่อย่างใด และมีบทลงโทษกำกับไว้ด้วย ได้แก่ นำยาอะเซติคแอนไฮโดรย์ และ อะเซติลคลอไรด์ ซึ่งใช้ในการเปลี่ยนมอร์ฟินเป็นเฮโรอีน สารคลอซูโดอีเฟครีน สามารถใช้ในการผลิตยาบ้าได้
- ๒.๕ ประเภทที่ ๕ เป็นยาเสพติดให้โทษที่มีได้เข้าข่ายอยู่ในยาเสพติดประเภทที่ ๑ ถึง ๔ ได้แก่ ทุกส่วนของพืชกัญชา ทุกส่วนของพืชกระท่อม เห็ดขี้ควาย เป็นต้น

ประเภทของยาเสพติด (ต่อ)

๓. แบ่งตามการออกฤทธิ์ต่อจิตประสาท ซึ่งแบ่งออกเป็น ๔ ประเภท คือ

- ๓.๑ กดประสาท ได้แก่ ฝิ่น มอร์ฟีน เฮโรอีน สารระเหย และยา ก่อมประสาท
- ๓.๒ กระตุ้นประสาท ได้แก่ แอมเฟตามีน กระท่อมและโคคาอีน
- ๓.๓ หลอนประสาท ได้แก่ แอลเอสดี ดีเอ็มพี และ เห็ดขี้ควาย
- ๓.๔ ยาเสพติดประเภทออกฤทธิ์ผสมผสาน คือ กดกระตุ้น หรือ หลอนประสาทได้พร้อม ๆ กัน ตัวอย่างเช่น กัญชา

วิธีการเสพยาเสพติด

- ๑. สูบ
- ๒. ดม
- ๓. รับประทาน
- ๔. อมไว้ใต้ลิ้น
- ๕. ฉีดเข้าเส้นเลือด
- ๖. ฉีดเข้ากล้ามเนื้อ **เป็นต้น**

ยาเสพติดที่แพร่ระบาดในประเทศไทย เช่น

- ๑. ยาบ้า
- ๒. ยาไอซ์
- ๓. เฮโรอีน
- ๔. กัญชา
- ๕. ยาอี
- ๖. ฝิ่น
- ๗. กระท่อม
- ๘. เห็ดขี้ควาย

สาเหตุของการติดยาเสพติด

- ๕.๑ อยากลอง อยากรู้ อยากเห็น อยากสัมผัส โดยคิดว่า "ไม่ติด" แต่เมื่อลองเสพเข้าไปแล้วมักจะติด
- ๕.๒ ถูกเพื่อนชักชวน เพราะต้องการ การยอมรับจากเพื่อนฝูง หรือถูกชักจูงว่าใช้แล้วทำให้สมองปลอดโปร่ง หรือทำให้ขยันจริงจังเหมาะแก่การเรียน และการทำงาน
- ๕.๓ ถูกหลอกลวง ใช้เพื่อลดความเจ็บปวดทางกาย
- ๕.๔ เกิดจากความคะนอง และขาดสติ ทั้ง ๆ ที่รู้ว่าเป็นยาเสพติด อยากแสดง ความเก่งกล้า อวดเพื่อน จึงชวนกันเสพจนติด
- ๕.๕ ภาวะสิ่งแวดล้อมรอบตัว เช่น ครอบครัวแตกแยก ขาดความเข้าใจซึ่งกันและกัน ภาวะเศรษฐกิจบีบบังคับให้ทำเพื่อความอยู่รอด อยากรวยเร็ว หรือพักอาศัยอยู่ในแหล่งที่มีการเสพและค้ายาเสพติด

วิธีสังเกตอาการผู้ติดยาเสพติด เช่น

- ๑ ร่างกายทรุดโทรม ซุบซอม ไม่มีแรง อ่อนเพลีย
- ๒ ริมฝีปากเขียวคล้ำ แห้ง และแตก
- ๓ ร่างกายสกปรก เหงื่อออกมาก กลิ่นตัวแรงเพราะไม่ชอบอาบน้ำ
- ๔ ผิวหนังหยาบกร้าน เป็นแผลพุพอง อาจมีหนองหรือน้ำเหลือง คล้ายโรคผิวหนัง
- ๕ มีรอยกรีดด้วยของมีคม เป็นรอยแผลเป็นปรากฏที่บริเวณแขน และ/หรือ ท้องแขน
- ๖ ชอบใส่เสื้อแขนยาว กางเกงขายาว และสวมแว่นตาดำเพื่อปิดบังม่านตาที่ขยาย

วิธีสังเกตอาการผู้ติดยาเสพติด (ต่อ)

- ๗. ขาดความรับผิดชอบต่อหน้าที่ ขาดความเชื่อมั่นในตนเอง
- ๘. พุดจากร้าวร้าว แม้แต่บิดามารดา ครู อาจารย์ ของตนเอง
- ๙. ชอบแยกตัวอยู่คนเดียว ไม่เข้าหาผู้อื่น ทำตัวลึกลับ
- ๑๐. ชอบเข้าห้องน้ำนาน ๆ
- ๑๑. ใช้เงินเปลืองผิดปกติ ทรัพย์สินในบ้านสูญหายบ่อย
- ๑๒ พบอุปกรณ์เกี่ยวกับยาเสพติด เช่น หลอดฉีดยา เข็มฉีดยา กระดาษตะกั่ว
- ๑๓. มั่วสุมกับคนที่มีพฤติกรรมเกี่ยวกับยาเสพติด
- ๑๔. ไม่สนใจความเป็นอยู่ของตนเอง แต่งกายสกปรก ไม่เรียบร้อย ไม่ค่อยอาบน้ำ
- ๑๕. ชอบออกนอกบ้านเสมอ ๆ และกลับบ้านผิดเวลา
- ๑๖. ไม่ชอบทำงาน เกียจคร้าน ชอบนอนตื่นสาย
- ๑๗. มีอาการวิตกกังวล เศร้าซึม สีหน้าหมองคล้ำ

โทษภัยจากการติดยาเสพติด

โทษภัยต่อครอบครัว

- ทำลายความสุขในบ้าน
- สูญเสียรายได้ของครอบครัว
- พ่อแม่ ผู้ปกครอง ขาดที่พึ่งในยามเจ็บป่วยหรือชราภาพ
- ทำลายชื่อเสียงวงศ์ตระกูล และเป็นที่ยรังเกียจของสังคม
- ทำให้ครอบครัวเดือดร้อน เพราะคนในครอบครัวที่มีปัญหา ยาเสพติด มักจะก่ออาชญากรรม

โทษภัยจากการติดยาเสพติด (ต่อ)

โทษภัยต่อชุมชนและสังคม

- ก่อให้เกิดปัญหาอาชญากรรมต่าง ๆ ในชุมชน
- เป็นบ่อเกิดให้ชุมชนเสื่อมโทรม สังคมถูกทำลาย
- ทำลายเยาวชน อันเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาชุมชนและสังคม
- ทำให้การพัฒนาชุมชน และสังคมในด้านต่าง ๆ เป็นไปอย่างเชื่องช้า
- สูญเสียรายได้ของชุมชนและสังคม
- ทรัพย์สินของคนในชุมชนและสังคมเสียหาย เนื่องจากพฤติกรรมทางจิตประสาท
- ก่อให้เกิดปัญหาอุบัติเหตุเนื่องจากฤทธิ์ของยา
- ก่อให้เกิดปัญหาโรคเอดส์

โทษภัยจากการติดยาเสพติด (ต่อ)

โทษภัยต่อประเทศชาติ

- * ทำลายเศรษฐกิจ และความมั่นคงของประเทศชาติ
- รัฐบาลต้องสูญเสียกำลังเจ้าหน้าที่และค่าใช้จ่ายในการป้องกันปราบปรามและรักษาผู้ติดยาเสพติดจำนวนมาก
- สูญเสียทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณภาพสำหรับการพัฒนาประเทศ
- เพิ่มภาระการเสียภาษีของประชาชน เพราะรัฐบาลต้องนำภาษีของประชาชนไปใช้จ่ายในการแก้ไขปัญหายาเสพติด
- การพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศเป็นไปอย่างเชื่องช้า

โทษภัยจากการติดยาเสพติด (ต่อ)

โทษภัยต่อประเทศชาติ (ต่อ)

- สูญเสียแรงงานในการปฏิบัติงานทำให้ประเทศขาดรายได้
- ประเทศชาติต้องเสื่อมเสียชื่อเสียงและเกียรติภูมิ ในสายตาของชาวต่างประเทศ
- อาจทำให้เกิดข้อขัดแย้งทางการเมืองหรือความไม่สงบระหว่างประเทศ
- ผู้ที่ไม่ประสงค์ดีต่อชาติอาจใช้ยาเสพติดเป็นเครื่องมือในการบ่อนทำลายความมั่นคง
- ประเทศชาติพัฒนาไปอย่างเชื่องช้า

มาตรการป้องกันปัญหาเสพติด

- สาเหตุของปัญหาเสพติดที่เกิดขึ้น ในสังคมหรือชุมชนมีความแตกต่างกันไป การป้องกันที่เหมาะสมจึงย่อมต้องแตกต่างกันไปด้วย นอกจากนี้กลุ่มบุคคลเป้าหมายของมาตรการป้องกันย่อมมีสภาพด้านบุคลิกภาพและสภาพแวดล้อมแตกต่างกัน จึงจำเป็นต้องเลือกมาตรการป้องกันที่เหมาะสม มาตรการบางอย่างที่เหมาะสมกับคนกลุ่มหนึ่ง อาจกลายเป็นโทษสำหรับคนกลุ่มอื่นได้ ยังไม่มีมาตรการใดอย่างเดียวที่ใช้ได้ผลกับคนทุกกลุ่มซึ่งสามารถแบ่งได้เป็น 6 ข้อดังนี้

มาตรการป้องกันปัญหายาเสพติด (ต่อ)

1. การสร้างกฎหมายที่เหมาะสม

ยาเสพติดที่ก่อให้เกิดปัญหาร้ายแรง หรือมีศักยภาพที่จะก่อปัญหา เช่น เฮโรอีน แอมเฟตามีน ควรมีกฎหมายห้ามการผลิต การนำเข้าในราชอาณาจักรและการขาย โดยมีบทลงโทษ ที่รุนแรงพอที่จะให้ผู้ที่เกี่ยวข้องจะถ่วงอ้อมแล้ว และไม่กล้าเสี่ยง แม้ว่าจะมีทางได้กำไรมากก็ตาม ในประเทศไทยมีพระราชบัญญัติยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งกำหนดโทษผู้ละเมิดไว้แรงมาก

สำหรับยาเสพติดที่ใช้เป็นประโยชน์ในทางการแพทย์แต่ก็ทำให้เกิดปัญหา การติดยาด้วย เช่น ยานอนหลับและยากดภูมิประสาท ก็จำเป็นต้องมีกฎหมายที่ ควบคุมการผลิต การนำเข้าในราชอาณาจักร และการขายให้อยู่ในขอบเขตที่ได้ ประโยชน์เป็นยารักษาโรค แต่ไม่เกิดโทษในแง่ยาเสพติด ทั้งนี้จะต้องปรับกฎหมาย ตามลักษณะปัญหาหรือชนิดของตัวยาที่เป็นปัญหาตามสภาพความเป็นจริงที่ เปลี่ยนไปด้วย

มาตรการป้องกันปัญหายาเสพติด (ต่อ)

2. มาตรการรักษากฎหมาย

การป้องกัน และปราบปรามการลักลอบผลิตนำเข้า ขนย้าย หรือจำหน่าย ยาเสพติด ย่อมมีความสำคัญในการทำให้ยาเสพติดหายากขึ้น โอกาสที่คนจะไปติดยาจะได้น้อยลง โดยที่ความพยายามที่จะให้มีคนติดยา เพื่อให้มีความต้องการและตลาดสำหรับยาเสพติดชนิดหนึ่งๆ นั้น มีส่วนในการทำการระบอบของยาเสพติดเป็นปัญหาร้ายแรง กว้างขวางขึ้นได้ และกระบวนการค้ายาเสพติดเป็นอาชญากรรมที่มีระบบอิทธิพลและเงินทุนมาก ทั้งในระดับภายในประเทศและระหว่างประเทศ มาตรการในการปราบปรามจึงทำได้ยาก และประสบปัญหามาก เจ้าหน้าที่ในการปราบปรามอาจถูกปองร้าย และได้รับอันตรายได้ หรืออาจถูกอิทธิพลทางการเงินหรืออื่นๆ ทำให้เกิดการทุจริตประพฤติกมิชอบขึ้นได้ ระบบงาน และเทคนิควิธีการในการรักษากฎหมายก็มีความสำคัญ

มาตรการป้องกันปัญหายาเสพติด (ต่อ)

3. มาตรการด้านเจตคติ และค่านิยมของสังคม

- ปัญหาเสพติดเป็นปัญหาของชุมชน และสังคม เจตคติและค่านิยมในสังคมนั้นๆ มีส่วนเป็นอย่างมากในการห้ามหรือยอมให้เกิดปัญหาขึ้น ในชุมชนบางแห่งที่ต่อต้านยาเสพติด โอกาสที่จะเกิดปัญหาย่อมมีน้อยกว่าชุมชนที่มีทัศนคติยอมรับการติดยา โดยไม่ถือว่าร้ายแรงนัก
- การที่มาตรการในการป้องกันปัญหาเสพติดจะได้ผลนั้น จำเป็นต้องอาศัยกำลังใจ ความร่วมมือ และแรงสนับสนุนจากผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย โดยเฉพาะอย่างยิ่งประชาชนทั่วไป การกระตุ้นให้สังคมมองเห็นปัญหา หาทางแก้ไข และยอมทุ่มเททรัพยากรในการแก้ปัญหาย่อมจำเป็นอย่างยิ่ง
- การให้ข่าวสารและความรู้แก่ประชาชนเพื่อป้องกันปัญหาเสพติด สำหรับกลุ่มชนที่มีการศึกษา หรือมีวิจาร์ณญาณของตนเอง การให้ข่าวสารและความรู้ ที่เป็นความจริงย่อมได้ผลดีกว่า สื่อสารมวลชนต่างๆ เช่น วิทยุ โทรทัศน์และหนังสือพิมพ์ ตลอดจนเอกสารเผยแพร่ต่างๆ เป็นเครื่องมือที่สำคัญในการเข้าถึงประชาชนจำนวนมาก จึงยอมมีอิทธิพลในการช่วยกำหนดค่านิยมในสังคมเกี่ยวกับเรื่องนี้ด้วย

มาตรการป้องกันปัญหายาเสพติด (ต่อ)

4. มาตรการทางการศึกษา

โดยที่การติดยาเสพติด ขึ้นอยู่กับภูมิคุ้มกันที่มีในบุคคลที่อาจเป็นปัญหา การให้การศึกษาย่อมเป็นการสร้างความรู้ บุคลิกภาพ เจตคติ และค่านิยมที่ดี อันประกอบเป็นภูมิคุ้มกันต่อต้านการติดยา โดยเฉพาะอย่างยิ่งสำหรับนักเรียนและเยาวชน ซึ่งเป็นผู้ที่ล่อแหลมต่อปัญหายาเสพติด

การให้การศึกษาดังต่อไปนี้

1. ให้ความรู้ความเข้าใจ และเจตคติเกี่ยวกับยา และการใช้ยาโดยทั่วไป รวมถึงคุณและโทษของยาการใช้ยาที่ถูกต้อง และการใช้ยาในทางที่ผิด
2. ให้ความรู้ความเข้าใจ และเจตคติเกี่ยวกับการรักษาสุขภาพของตนเอง
3. พัฒนาบุคลิกภาพ ให้เป็นผู้ที่รู้จักใช้เหตุผล มีความเชื่อมั่นในตนเอง รู้จักเลือกคบเพื่อน สามารถปรับตนเองในสังคมได้ สร้างสัมพันธภาพระหว่างบุคคลได้ และสามารถรู้จักหาวิธีแก้ปัญห และสามารถขอและรับคำปรึกษา และความช่วยเหลือที่เหมาะสม
4. ปลูกฝังค่านิยมที่ดี สำหรับนักเรียนหรือเยาวชนกลุ่มต่างๆ ในต่างกันในระดับอายุภูมิหลัง และประสบการณ์เกี่ยวกับยาเสพติด ย่อมต้องใช้มาตรการต่างกันในการให้การศึกษ การเลือกให้เหมาะสมจึงเป็นสิ่งสำคัญ

มาตรการป้องกันปัญหายาเสพติด (ต่อ)

5. มาตรการทางชุมชน

โดยที่ปัญหาเสพติดมีสาเหตุสำคัญมาจากสภาพแวดล้อมในชุมชน มาตรการที่มุ่งแก้ปัญหาคือเป็นสาเหตุในชุมชนจึงเป็นการแก้ที่ตรงเป้า อาจจำเป็นต้องพิจารณาศึกษาในแต่ละชุมชน หรือสภาพของชุมชนถึงปัจจัยที่เป็นปัญหาในชุมชนนั้นๆ

มาตรการทางชุมชน ได้แก่

1. การจัดแหล่งอบายมุข แหล่งมั่วสุมและแหล่งจำหน่ายยาเสพติดในชุมชน
2. การสร้างกิจกรรมเสริมสร้างสำหรับเยาวชนในชุมชน เพื่อให้สามารถใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ เช่น การกีฬา นันทนาการ เป็นต้น
3. การจัดที่ปรึกษาและแนะแนว เพื่อช่วยให้คำแนะนำและช่วยเหลือ เมื่อเยาวชนมีปัญหา
4. การพัฒนาเศรษฐกิจในชุมชน เพื่อเพิ่มรายได้ ลดความยากจนและความกดดันทางเศรษฐกิจ ตัวอย่างเช่น การฝึกอาชีพ การหางานการหารายได้พิเศษ การประหยัดค่าใช้จ่าย เป็นต้น
5. การพัฒนาสังคมในชุมชน เพื่อให้มีระบบสังคมที่ดี มีเป้าหมาย ความหวังและอนาคต

มาตรการป้องกันปัญหาเสพติด (ต่อ)

6.มาตรการในการป้องกันการระบาดของการติดยา

ผู้ที่ติดยาเสพติด มีส่วนสำคัญในการชักนำให้ผู้อื่นไปติดด้วย การขจัดไม่ให้มีผู้ติดยาหรือให้ลดจำนวนลงจะช่วยลดการแพร่ระบาดได้ การป้องกันจึงควรมุ่งที่การหาผู้ที่ติดยาให้ได้โดยเร็วที่สุดและทำการรักษาให้ได้ผลเสียโดยเร็ว ส่วนผู้ที่ติดยาจนหมดแรงจนกลายเป็นปัญหาสังคม และเป็นตัวการให้เกิดการแพร่ระบาดไปสู่ผู้อื่น ก็น่าจะได้แยกออกไปจากสังคม เช่น ส่งตัวเข้ารับการรักษาในสถานบำบัด

THE END